

RAFAEL RODRÍGUEZ VILLARINO, deputado e voceiro do Grupo Provincial Socialista da Deputación de Ourense, en base ó previsto na Lei de Bases Reguladora do Réxime Local, ó artigo 91 e 97, entre outros, do R.O.F. e o Regulamento da Corporación presenta unha **MOCIÓN SOBRE A CREACIÓN EN OURENSE DA SEGUNDA FACULTADE DE MEDICINA DE GALICIA**

Desde hai lustros asistimos a unha sucesión de queixas da comunidade sanitaria e dos usuarios e usuarias, ao respecto da constante falta de persoal nos centros de atención primaria e nos complexos hospitalarios públicos de Galicia, unha situación agravada ultimamente por diversos factores como a pandemia, o despoboamento ou o crecemento do sector privado sanitario. De feito, estamos a observar como, nos últimos anos, a administración vese obrigada a recorrer a procedementos extraordinarios de contratación ou a gratificacións á marxe da nómina, para poder dotar de persoal a servizos e especialidades con vacantes prolongadas.

Unha das evidencias máis rotundas sobre o problema de falta de médicos e médicas foi a modificación da Lei Galega de Saúde para eximir do requisito de nacionalidade, co fin de que os médicos e médicas de fóra da Unión Europea, poidan acceder a prazas de persoal estatutario do sistema. Isto é unha rara excepción no acceso ao emprego público, xa que, para todos os postos públicos, o requisito de nacionalidade comunitaria é obrigado. Deste xeito as administracións públicas sanitarias e, nomeadamente, o Servizo Galego de Saúde, recoñece serios problemas para solventar as necesidades de persoal.

De feito, Galicia é a terceira peor comunidade autónoma de España en ratio de médicos e medicas por habitante: aproximadamente 450 por cada 100.000 habitantes, estando a media española en 480, segundo os datos ofrecidos polo Consello Xeral de Colexios Médicos de España.

Estas cifras son preocupantes e moi reveladores porque, a pesar de que existe moita demanda formativa neste ámbito, os responsables da oferta de estudos e da regulación dos recursos humanos na sanidade pública da nosa comunidade non son capaces de ofrecelas en calidade e cantidade. Os estudos superiores de Ciencias da Saúde e, nomeadamente os de Medicina, rexistraron o pasado curso unha taxa de ocupación media superior ao 90 % en todas as comunidades autónomas. Nalgunhas como Galicia, Murcia, Cataluña ou Euskadi incluso superaron o 100 %.

Ademais, na última década, Galicia deixou de formar a 150 médicos de familia e comunitarios, dos que puideron ser solicitadas prazas MIR (Médico Interno Residente) e non se fixo, perdendo a oportunidade de xerar unha maior bolsa de profesionais para nutrir ao sistema. Nos últimos dous anos déronse, sucesivamente, as maiores convocatorias históricas de prazas MIR para toda España; tamén para Galicia. Esta avultada convocatoria tamén o foi en termos numéricos para medicina familiar e comunitaria e para a pediatría en atención primaria, algunhas das especialidades con maiores problemas de cobertura.

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

Un dos tapóns que, repetidamente, dificulta a cobertura de prazas é a formación. Galicia é a comunidade autónoma con peor ratio de facultades de Medicina por millón de habitantes. A pesar de ser a quinta rexión máis poboada do Estado, con 2,7 millóns de habitantes, só conta cun centro universitario que imparte estes estudos. En contraposición, outras comunidades menos poboadas como Castela e León (2,2 millóns), Illas Canarias (2,2 millóns), Castela-La Mancha (2 millóns), Murcia (1,5 millóns) ou Aragón (1,3 millóns) contan con, a lo menos, dúas facultades cada unha delas. Mesmo Navarra, con só 600.000 habitantes, ten ata tres facultades de Medicina concentradas nunha soa cidade.

Recorrentemente os e as socialistas observamos, con fonda preocupación, as manifestacións e queixas públicas do persoal sanitario, nomeadamente dos médicos e médicas, sobre esta “alarmante” falta de novo persoal e sobre irregularidades na cobertura de postos vacantes, situacións que están a afectar a todo tipo de servizos, tanto na atención primaria como na atención especializada nos hospitais. Na provincia de Ourense coñecemos ben estes problemas que afectan especialmente aos hospitais de Valdeorras e Verín e numerosos consultorios rurais de atención primaria.

Unha situación que, segundo os expertos, agravarase nos próximos anos, xa que, por exemplo, a idade media de un de cada cinco médicos de atención primaria en activo é de 65 anos. En cifras concretas: 433 médicos ou médicas dos centros de saúde superan xa a idade de xubilación ou superarán esa situación antes de que acabe este ano, sobre un total de 2.187 que prestan servizos nos ambulatorios galegos.

Que falta persoal médico é algo tan evidente, que incluso é un problema recoñecido públicamente polos directivos da Xunta de Galicia. A directora xeral de Recursos Humanos de Sanidade, Ana Comesaña, declarou recentemente nos medios: “creo que si faltan médicos, formamos a máis residentes que prazas de Medicina hai en Galicia”. É dicir: a máxima responsable da xestión do persoal tamén ten claro que é necesaria ampliar considerablemente a oferta docente neste ámbito.

Na mesma entrevista, Comesaña tamén afirmou que “animaba a fuxir de localismos sanitarios”, unhas declaracións evidentemente relacionadas coas loitas entre os complexos hospitalarios do Eixo Atlántico ou polas liortas, principalmente entre A Coruña e Vigo, cada vez que se abre o debate público sobre a creación dunha necesaria segunda facultade que forme persoal médico en Galicia.

A sanidade galega afronta un problema colosal: xubilacións masivas, falta de novos médicos e médicas e incontables prazas sen cubrir. Se non queremos atoparnos cun problema inasumible e case irreversible, que poña máis en risco a prestación de servizos sanitarios básicos e de calidade no noso sistema público, hai que actuar de inmediato. E iso, entre outras propostas, pasa irremediabilmente por formar máis médicos e médicas.

A creación dunha segunda facultade de Medicina suporía unha gran oportunidade para paliar estes problema de cobertura; para reforzar a educación e a sanidade como piares do estado de benestar e para potenciar sinerxias que sitúen á nosa provincia, moi necesitade de

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

investimentos que permitan darlle a volta a brutal desfeita demográfica na que está sumida desde hai medio século, e para impulsar no interior galego un novo polo de investigación no campo da medicina ou a biotecnoloxía.

Por iso, unha forma clara de evitar pelexas innecesarias que prexudican a toda Galicia e de desbloquear a necesaria creación dun segundo centro universitario que imparta estudos de Medicina, sería acordar a súa ubicación en Ourense.

Desde o PSdeG-PSOE cremos que, actualmente, o adecuado sería sumar 75 prazas á actual oferta universitaria destes estudos en Galicia, suplindo así o problema de oferta de prazas e de novos titulados e tituladas, ao contar unicamente cun centro docente en Santiago de Compostela que está saturado desde hai bastantes anos. Concretamente, cremos que este grao debería impartirse nunha nova facultade de Ciencias da Saúde situada na contorna do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense, onde hai espazo e terreos aptos para levantar unha nova edificación con estes usos.

Actualmente no complexo hospitalario ourensá estase a impartir formación para o grao de Enfermería, para alumnos e alumnas de sexto curso do grao de Medicina e a dos médicos e médicas internos residentes. Neste centro tamén se están a desenvolver actualmente proxectos de investigación sanitaria.

Con esta decisión gañaríamos todos e todas: a sociedade galega en xeral e a provincia de Ourense en particular, xa que permitiría alcanzar niveis de formación similares aos da media nacional neste ámbito, así como cubrir as importantes demandas de persoal dun dos piares básicos da nosa democracia como é a sanidade pública. A creación destes estudos debería acordarse en base a criterios científicos, pensando sempre no interese xeral e sabendo da necesidade que existe de fortalecer a educación no ámbito sanitario e a creación de novas prazas de atención nos centros sanitarios.

A súa vez, a nosa provincia necesita impulsar a súa actividade económica e esta nova facultade de Ciencias da Saúde sería un destacado pulo xa que, ademais da propia formación, permitiría crear sinerxias económicas e sociais coa nosa contorna.

No ano 2015, os entóns rectores das universidades de Vigo e A Coruña renunciaron a seguir a reclamar unha facultade de Medicina propia. A cambio, a Universidade de Santiago accedeu a ‘descentralizar’ en outras cidades galegas a docencia clínica, un período que abarca todo o sexto curso e unhas semanas do cuarto e do quinto. Mais, sete anos despois, queda claro que esta solución non é a máis óptima, xa que os problemas de cobertura de persoal cada vez son peores e a facultade compostelana segue saturada.

A idade media de moitos profesionais sanitarios é elevada, polo que urxe estar preparados para o importante reto dunha substitución xeracional masica, mediante o reforzo continuado de prazas MIR, atendendo ás especialidades que presentan máis necesidades e tamén co incremento de prazas universitarias.

Grupo Provincial Socialista

Rúa Progreso, 32 – 2º andar
32003 Ourense
Tlf. 988 385 203 Tlf/Fax. 988 385 178
CIF: G32244345

Por iso, a creación destes novos estudos permitiría incrementar o número de profesionais formados en Galicia, e iso, xunto co aumento de prazas MIR, faría posible unha mellor planificación das necesidades de persoal. Tamén permitiría unha mellor xestión dos recursos humanos e, polo tanto, unha mellora na prestación dos servizos e da satisfacción dos empregados e empregadas públicos no contexto da consolidación para paliar a temporalidade que está en marcha actualmente.

Os e as representantes públicos temos a obriga de ofrecer solucións ao conxunto da sociedade e dar resposta eficiente á elevada demanda destes estudos e a crecente necesidade de profesionais da medicina, son obxectivos nucleares desta proposta.

Por todo o exposto, o grupo socialista presenta a seguinte **PROPOSTA DE ACORDO**:

1. Instar á Xunta de Galicia á creación en Ourense, na contorna do Hospital Universitario do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO), da segunda facultade de Medicina de Galicia, co fin de incrementar o número de profesionais formados na nosa comunidade autónoma, para facer posible, xunto co aumento de prazas MIR, dunha mellor planificación e cobertura das necesidades de persoal actuais e dos próximos anos.
2. Instar ás institucións que forman parte do Sistema Universitario de Galicia (SUG) a evitar disputas innecesarias sobre a creación dunha segunda facultade de Medicina na nosa comunidade, optando por establecer este necesario centro na contorna do Hospital Universitario do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO), para facer posible, xunto co aumento de prazas MIR, dunha mellor planificación e cobertura das necesidades de persoal actuais e dos próximos anos.
3. Instar á Deputación Provincial de Ourense a defender e participar, mediante a colaboración económica ou patrimonial de calquera natureza que sexa necesaria, a creación da segunda facultade de Medicina de Galicia na contorna do Hospital Universitario do Complexo Hospitalario Universitario de Ourense (CHUO), co fin de incrementar o número de profesionais formados na nosa comunidade autónoma, para facer posible, xunto co aumento de prazas MIR, dunha mellor planificación e cobertura das necesidades de persoal actuais e futuras. Unha decisión que tamén axudaría a resolver os problemas demográficos e económicos da nosa provincia.

En Ourense, 10 de xuño de 2022.

Asinado: Rafael Rodríguez Villarino.

SR. PRESIDENTE DA DEPUTACIÓN PROVINCIAL DE OURENSE